

Podstawy dydaktyki - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Podstawy dydaktyki
Kod przedmiotu	05.0-WP-SP-KP-PD
Wydział	Wydział Nauk Społecznych
Kierunek	Kwalifikacje pedagogiczne
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	podyplomowe
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2020/2021

Informacje o przedmiocie	
Semestr	1
Liczba punktów ECTS do zdobycia	2
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	dr hab. Ewa Pasterniak-Kobyłecka, prof. UZ

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Wykład	-	-	15 (w tym jako e-learning)	1 (w tym jako e-learning)	Egzamin
Ćwiczenia	-	-	30 (w tym jako e-learning)	2 (w tym jako e-learning)	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

Zapoznanie studentów z teoriami kształcenia i samokształcenia oraz przykładami ich weryfikacji w praktyce edukacyjnej. Przygotowanie studentów do projektowania zadań dydaktycznych.

Wymagania wstępne

Podstawowa wiedza z zakresu pedagogiki.

Zakres tematyczny

Tematyka wykładów

Dydaktyka ogólna jako nauka (przedmiot i metody badań, zadania, funkcje, podstawowe pojęcia). Systemy dydaktyczne. Wartości i cele kształcenia. Paradygmaty dydaktyczne: obiektywistyczne, interpretatywno-konstruktywistyczne, transformatywne. Współczesne teorie kształcenia. Nauczanie problemowe. Kształcenie wielostronne. Kształcenie zintegrowane. Indywidualizacja w procesie kształcenia. Dydaktyczne alternatywy edukacyjne.

Tematyka ćwiczeń

Charakterystyka procesu kształcenia (zasady kształcenia, organizacyjne formy kształcenia). Typy i budowa lekcji. Zajęcia pozalekcyjne i pozaszkolne. Edukacja nieformalna. Treści kształcenia ogólnego. Funkcje, rodzaje programów kształcenia. Podręczniki szkolne. Ukryty program. Metody kształcenia (pojęcie, podział, funkcje, kryteria doboru). Środki dydaktyczne. Charakterystyka procesu samokształcenia. Uczenie się i jego uwarunkowania. Motywowanie uczniów do nauki. Wspieranie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Trudności w nauce. Praca z uczniem zdolnym i jej uwarunkowania. Diagnoza, kontrola i ocenianie w procesie kształcenia. Ewaluacja zewnętrzna i wewnętrzna. Warunki efektywnej pracy dydaktycznej. Skuteczny nauczyciel. Nowoczesne tendencje w dydaktyce. Konspekt lekcji.

Metody kształcenia

Wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, pokaz, dyskusja, metody problemowe, gry dydaktyczne, metody ekspresyjne, metody praktyczne.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbolne efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
C.W3. współczesne koncepcje nauczania i cele kształcenia – źródła, sposoby ich formułowania oraz ich rodzaje; zasady dydaktyki, metody nauczania, treści nauczania i organizację procesu kształcenia oraz pracy uczniów;	KP_W04	bieżąca kontrola na zajęciach	Ćwiczenia
C.W5. konieczność projektowania działań edukacyjnych dostosowanych do zróżnicowanych potrzeb i możliwości uczniów, w szczególności możliwości psychofizycznych oraz tempa uczenia się, a także potrzebę i sposoby wyrównywania szans edukacyjnych, znaczenie odkrywania oraz rozwijania predyspozycji i uzdolnień oraz zagadnienia związane z przygotowaniem uczniów do udziału w konkursach i olimpiadach przedmiotowych; autonomię dydaktyczną nauczyciela;	KP_W06	bieżąca kontrola na zajęciach	- Wykład - Ćwiczenia

Opis efektu	Symboly efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
C.W6. sposoby i znaczenie oceniania osiągnięć szkolnych uczniów: ocenianie kształtujące w kontekście efektywności nauczania, wewnątrzszkolny system oceniania, rodzaje i sposoby przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów zewnętrznych; tematykę oceny efektywności dydaktycznej nauczyciela i jakości działalności szkoły oraz edukacyjną wartość dodaną;	• KP_W04	• bieżąca kontrola na zajęciach	• Ćwiczenia
C.U2. zaprojektować działania służące integracji klasy szkolnej;	• KP_U09	• bieżąca kontrola na zajęciach	• Ćwiczenia
C.W2. zagadnienie klasy szkolnej jako środowiska edukacyjnego: style kierowania klasą, problem ładu i dyscypliny, procesy społeczne w klasie, integrację klasy szkolnej, tworzenie środowiska sprzyjającego postępom w nauce oraz sposób nauczania w klasie zróżnicowanej pod względem poznawczym, kulturowym, statusu społecznego lub materialnego	• KP_W15	• bieżąca kontrola na zajęciach	• Wykład • Ćwiczenia
C.U1. zidentyfikować potrzeby dostosowania metod pracy do klasy zróżnicowanej pod względem poznawczym, kulturowym, statusu społecznego lub materialnego;	• KP_U07	• bieżąca kontrola na zajęciach	• Ćwiczenia
C.U5. zaplanować pracę z uczniem zdolnym, przygotowującą go do udziału w konkursie przedmiotowym lub współzawodnictwie sportowym;	• KP_U11	• bieżąca kontrola na zajęciach	• Ćwiczenia
C.U3. dobierać metody nauczania do nauczanych treści i zorganizować pracę uczniów;	• KP_U07	• bieżąca kontrola na zajęciach	• Ćwiczenia
C.W1. usytuowanie dydaktyki w zakresie pedagogiki, a także przedmiot i zadania współczesnej dydaktyki oraz relację dydaktyki ogólnej do dydaktyk szczegółowych;	• KP_W01	• bieżąca kontrola na zajęciach	• Ćwiczenia
C.U4. wybrać model lekcji i zaprojektować jej strukturę;	• KP_U04	• bieżąca kontrola na zajęciach	• Ćwiczenia
C.K1. twórczego poszukiwania najlepszych rozwiązań dydaktycznych sprzyjających postępom uczniów;	• KP_K06	• bieżąca kontrola na zajęciach	• Ćwiczenia
C.U6. dokonać oceny pracy ucznia i zaprezentować ją w formie oceny kształtującej;	• KP_U10	• bieżąca kontrola na zajęciach	• Ćwiczenia
C.W4. zagadnienie lekcji jako jednostki dydaktycznej oraz jej budowę, modele lekcji i sztukę prowadzenia lekcji, a także style i techniki pracy z uczniami; interakcje w klasie; środki dydaktyczne	• KP_W04	• bieżąca kontrola na zajęciach	• Wykład • Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

Wykłady

Podstawą zaliczenia wykładów jest pozytywna ocena z egzaminu.

Ćwiczenia

Podstawą zaliczenia ćwiczeń jest uzyskanie pozytywnej oceny, którą warunkują aktywny udział studenta w dyskusjach na zajęciach (argumentacja własnego stanowiska); opracowanie i przedstawienie referatu/prezentacji multimedialnej wybranego zagadnienia z zakresu dydaktyki ogólnej; przygotowanie indywidualnie lub w grupach prac pisemnych/sporządzenie portfolio/wykonanie pomocy dydaktycznej lub napisanie konspektu lekcji.

Ocena końcowa

Ocena ostateczna z przedmiotu jest średnią arytmetyczną z obu form zajęć.

Literatura podstawowa

Dryden G., Vos J., *Rewolucja w uczeniu*, tłum. B. Józwiak, Wydawnictwo Moderski i S-ka, Poznań 2000.

Mietzel G., *Psychologia kształcenia. Praktyczny podręcznik dla pedagogów i nauczycieli*, tłum. A. Ubertowska, GWP, Gdańsk 2002.

Klus-Stańska D., *Paradygmaty dydaktyki. Myśleć teorią o praktyce*, PWN, Warszawa 2018.

Kupisiewicz Cz., *Dydaktyka. Podręcznik akademicki*, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2012.

Niemierko B., *Kształcenie szkolne. Podręcznik skutecznej dydaktyki*, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2007.

Petty G., *Nowoczesne nauczanie. Praktyczne wskazówki i techniki dla nauczycieli, wykładowców i szkoleniowców*, tłum. J. Bartosik, GWP, Sopot 2010.

Literatura uzupełniająca

Brophy J., *Motywowanie uczniów do nauki*, tłum. K. Kruszewski, PWN, Warszawa 2002.

Konarzewski K., Kruszewski K., *Sztuka nauczania*, t. 1-2 , PWN, Warszawa 2004.

(Nie)codziennosc wychowawcza i dydaktyczna nauczyciela w szkole, red. E. Pasterniak-Kobyłecka, Wydział PPiS UZ, Zielona Góra 2017.

Okoń W., *Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej*, Wydawnictwo Akademickie „Żak”, Warszawa 2003.

Phillips D. C., Soltis J. F., *Podstawy wiedzy o nauczaniu*, GWP, Gdańsk 2003.

Uwagi

Zmodyfikowane przez dr Anita Fałus-Jurczak, prof. UZ (ostatnia modyfikacja: 27-04-2020 16:54)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ